

Diak

DIAKONIA - AMMATTIKORKEAKOULU

Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak) on verkostoammattikorkeakoulu, joka toimii kahdeksalla paikkakunnalla:

Helsinki:

sairaanhoitaja (AMK),
sosionomi (AMK),
terveydenhoitaja (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
diakonissa, diakoni,
kirkon nuorisotyönohjaaja

Järvenpää:

sosionomi (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
diakoni,
kirkon nuorisotyönohjaaja

Kauniainen:

sosionomi (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
kirkon nuorisotyönohjaaja

Lahti:

sairaanhoitaja (AMK),
terveydenhoitaja (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet: diakonissa

Oulu:

sairaanhoitaja (AMK),
sosionomi (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
diakonissa, diakoni

Pieksämäki:

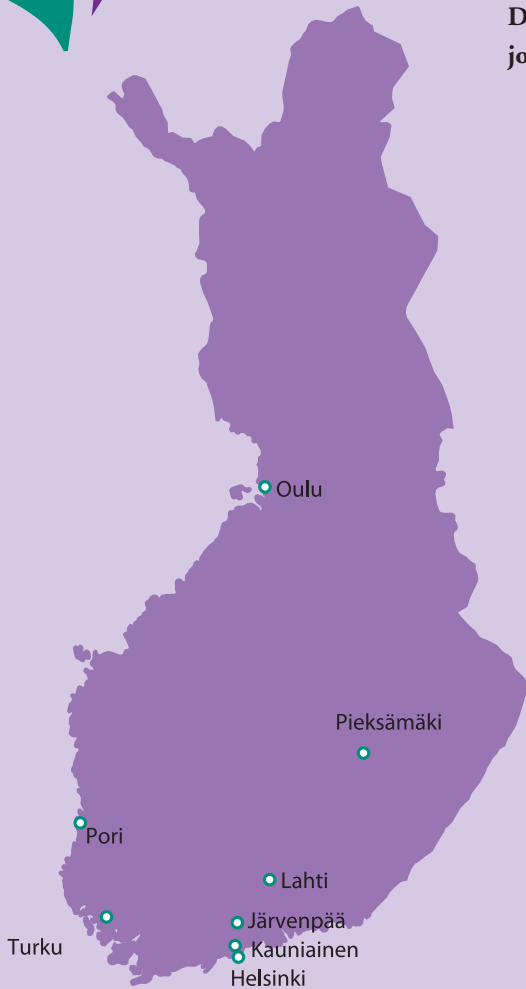
sairaanhoitaja (AMK),
sosionomi (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
diakonissa, diakoni,
kirkon nuorisotyönohjaaja

Pori:

sairaanhoitaja (AMK),
sosionomi (AMK)
Kirkolliset kelpoisuudet:
diakonissa, diakoni

Turku:

medianomi (AMK),
viittomakielentulkki (AMK)

DIAKONIA - AMMATTIKORKEAKOULU

DIAK, HELSINGIN YKSIKKÖ

Alppikatu 2 A, 00530 Helsinki
Yksikönjohtaja Jari Helminen
Puh. 020 160 6103 tai 040 869 6021
Faksi 020 160 6120

DIAK, KAUNIAISTEN YKSIKKÖ

Helsingintie 10, 02700 Kauniainen
Yksikönjohtaja Timo Junkkaala
Puh. 020 160 6489 tai 050 545 8446
Faksi (09) 505 2950

DIAK, OULUN YKSIKKÖ

Uusikatu 46, 90100 Oulu
Yksikönjohtaja Kari Ruotsalainen
Puh. 020 160 6555 tai 040 549 0698
Faksi 020 160 6551

DIAK, PORIN YKSIKKÖ

Metsämiehenkatu 2, 28500 Pori
Yksikönjohtaja Satu Uutaniemi
Puh. 020 160 6404 tai 040 869 6023
Faksi 020 160 6416

DIAK, JÄRVENPÄÄN YKSIKKÖ

Järvenpääntie 640, 04400 Järvenpää
Yksikönjohtaja Mikko Malkavaara
Puh. 020 160 6503 tai 0400 874 563
Faksi (09) 271 5871

DIAK, LAHDEN YKSIKKÖ

Vuorikatu 4, 15110 Lahti
Yksikönjohtaja Hannu Harri
Puh. 020 160 6181 tai 0400 979 922
Faksi 020 160 6199

DIAK, PIEKSÄMÄEN YKSIKKÖ

Huvilakatu 31, 76310 Pieksämäki
Yksikönjohtaja Inkeri Nousiainen
Puh. 020 160 6327 tai 040 539 7110
Faksi 020 160 6343

DIAK, TURUN YKSIKKÖ

Lustokatu 7, 20380 Turku
Yksikönjohtaja Eila Hannula
Puh. (02) 412 3610
Faksi (02) 412 3090

DIAK, HALLINTOTOIMISTO • Maistraatinportti 2 A, 00240 Helsinki • Puhelin 020 160 6201 • Faksi 020 160 6222

HOIDA
VIESTI
VÄLITÄ
KUUNTELE

DIAKTORI

Diakonia-ammattikorkeakoulun sidosryhmälehti

OSALLISTAMINEN JA VAIKUTTAMINEN

KUMMIN LUONA KAHVILLA s. 4 • TALOUDEN PETTÄESSÄ ELÄMÄLTÄ KATOAA POHJA s. 7 • ELÄMÄN MAKUISTA TOIMINTAA LÄHIÖIHIN s. 8
MIELENTERVEYSTYÖHÖN UUTTA VOIMAA s. 10 • KIVA AUTTAA NUORTA s. 11 • DIGITAALISIA TYÖKALUJA PALESTIINAAN s. 12

OSALLISUUTEEN JA YHTEYTEEN

Vauras Suomi ei ole kyennyt poistamaan köyhyyttä, marginalisaatiota ja osattomuutta. Yhteiskunnallinen huono-osaisuus rakentuu usein ylisukupolvisiksi kierteiksi. Se vaikuttaa myös yksilön identiteetin muodotukseen. Siksi pelkkä köyhyyden nujertaminen on välttämätön mutta ei riittävä toimenpide.

Tarvitaan uudenlaisten merkitysten syntymistä, toivon heräämistä ja voimaantumista. Tarvitaan myös yhteisöjä, joihin osallistutaan ja kiinnitytään. Viime vuosina social inclusion -teema on noussut euroopallaiseksi keskusteluaiheeksi.

Diakonia-ammattikorkeakoulun juuret ovat vuodessa 1867. Helsingin Diakonissa-

laitos aloitti silloin diakonissojen koulutuksen. Viipurissa ensimmäinen oppilas otettiin vastaan muutamaa vuotta myöhemmin. Köyhyyden, sairauden ja osattomuuden kysymykset olivat siis varhain esillä jo tsaarinvallan Suomessa.

Suomessa ammattikorkeakoulukokeilut alkoivat vuonna 1991. Jo alusta pitäen eri kirkollisilla tahoilla oli ajatus siirtää pitkät historialliset perinteet omaavat koulutusyksikkönsä uuden järjestelmän piiriin.

Väliaikainen Diakonia-ammattikorkeakoulu aloittikin 1996, vakinainen vuonna 2000. Diakin taustalla on yhdeksän vahvaa sosiaali-, terveystyö- ja diakonialan osaajaa – paikallisia, alueellisia ja valtakunnallisia diakoniatöimijöitä.

Diakille on keskeistä eettisesti vahvan yhteiskunnallisen koulutuksen kehittäminen sosiaali- ja terveysalalla, kulttuurialalla sekä humanistisella ja opetusalalla. Aivan erityisenä, kansallisena erityistehtävänä on kirkollisen diakoni-, diakonissa- ja nuorisotyön ohjaaja-koulutuksen kehittäminen.

Diakista valmistuu siis sosionomeja, sairaanhoitajia, terveydenhoitajia, diakonissoja, diakoneita, nuorisotyöntekijöitä, viittomakielentulkkeja ja medianomeja. Miten tällaista joukkoa voisi yhdistää osallisuuden teema?

Diakin perusarvoja ovat kristillinen lähimmäisenrakkaus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja avoin vuorovaikutus. Siksi – ja Diakin lähes 140-vuotisesta koulutushistoriasta käsin – on luontevaa, että alusta

pitäen osallisuuden teema on noussut keskeiseksi koulutus-, tutkimus- ja kehittämis-toiminnan aiheeksi.

Viittomakielen tulkkauspalvelut merkitsevät kuuroille osallisuuden syntymistä ja yhteiskunnallista tasa-arvoa, mediassa kansalaisvaikuttaminen merkitsee pienen ihmisen äänen pääsyä kuuluviin – puhumattakaan sitten sosiaali-, terveys- ja diakoniatyön merkityksestä osallisuuden syntymisessä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu tuottaa kirkon ja yhteiskunnan palvelukseen rautaisia ammattilaisia. Tavoitteena on, että heillä olisi sekä sydämen paloa että taitoa mennä työssään sinne, missä hätä on suurin.

Osallisuuden syntymisessä tarvitaan sekä jämeriä yhteiskuntapoliittisia toimia että pieniä arjen kohtaamisia – ja kaikkea siltä väliltä. Talkoisiin tarvitaan julkisten hyvinvointipalvelujen rinnalle kansallisyhteiskuntaa – ja molemmissa niissä osallisuuden syntymisen ammattilaisia.

JORMA NIEMELÄ

Diakonia-ammattikorkeakoulun rehtori
jorma.niemela@diak.fi

Jk. Tämä on Diakonia-ammattikorkeakoulun sidosryhmälehdten ensimmäinen numero. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuonna 2005. Olemme ylpeitä siitä, että lehden toimitustyöstä huolehtivat Diakin Turun yksikön opiskelijat. Työelämä- ja käytännönläheisyys kuuluvat ammattikorkeakoulupedagogiikan ydinolemuksen!

DIAKTORI Diakonia-ammattikorkeakoulun sidosryhmälehti 1 • 2005

Päätoimittaja: Jorma Niemelä
Toimituspäällikkö: Niina Hytönen
Toimitus: Diakin medianomiopiskelijat Marika Hiltunen, Jaana Hintsanen, Minna Hägg, Hanna Kolvanki, Laura Korhonen, Kaisa Kukkonen, Tuulikki Luntinen, Terhi Palmu, Karoliina Pirkkanen, Seija Rytönen, Anne Savolainen
Ohjaavat opettajat: Pia Alanko ja Eila Hannula
Toimitusneuvosto: Jorma Niemelä (pj), Eija Rantanen, Jari Helminen, Riitta Leskinen, Johanna Rautio
Kannen kuva: Hanna Kolvanki

Ulkoasu ja taitto:
Mainostoimisto SST

Painopaikka:
Vammalan Kirjapaino Oy

Painos: 5000 kpl
ISSN 1795-4991

Seuraava numero ilmestyy
huhtikuussa 2005

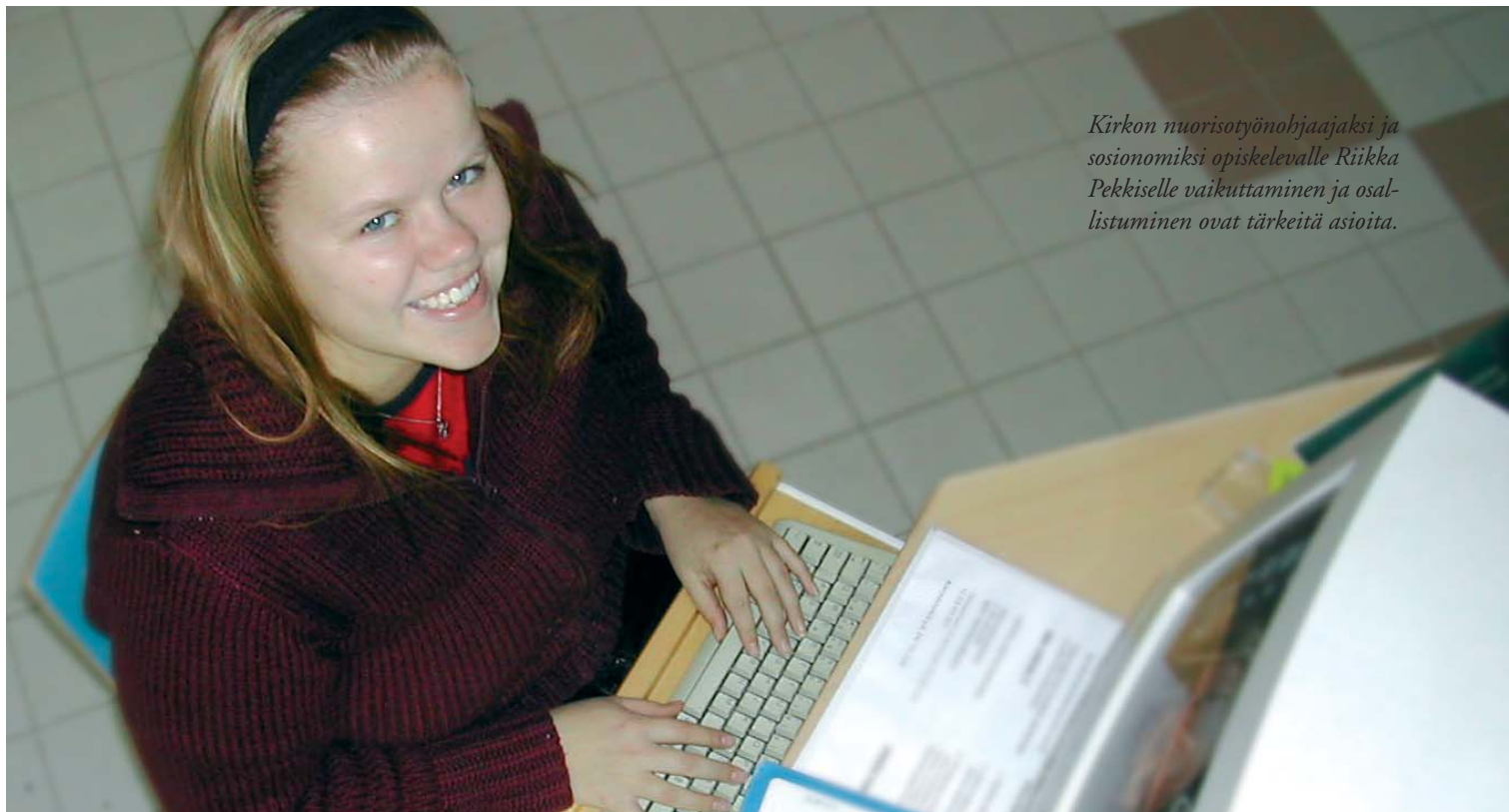
Toimituksen osoite: Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak), Turun yksikkö
Lustokatu 7, 20380 Turku • puh. (02) 4123 715
www.diak.fi • etunimi.sukunimi@diak.fi

MIKÄ ON DIAK?

Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak) on valtakunnallinen, yli 2900 opiskelijan verkostoammattikorkeakoulu. Koulutusyksiköt sijaitsevat Helsingissä, Järvenpäässä, Kauniaisissa, Lahdessa, Oulussa, Pieksämäellä, Porissa ja Turussa.

Diakissa opiskellaan hoitotyön, sosiaalialan, viittomakielentulkinnon ja viestinnän koulutusohjelmissa. Diak on myös Suomen suurin kirkollisen alan ammattikorkeakoulu.

Työelämälle on tarjolla monia palveluita, kuten räätälöityä koulutusta sekä tutkimus- ja kehittämispalveluita. Diak on aktiivisesti mukana työelämässä harjoittelujaksojen ja hankkeiden kautta.

Kirkon nuorisotyönohjaajaksi ja sosionomiksi opiskelevalle Riikka Pekkiselle vaikuttaminen ja osallistuminen ovat tärkeitä asioita.

VAIN OSALLISTUMALLA VOI VAIKUTTA

Teksti: Tuulikki Luntinen

Kuva: Atte Kollanus

Opiskelija voi olla myös yhteiskunnan aktiivinen vaikuttaja. Diakonia-ammattikorkeakoulun Pieksämäen yksikössä kirkon nuorisotyönohjaajaksi ja sosionomiksi opiskeleva Riikka Pekkinen on sekä Kerimäen kirkkovaltuuston jäsen että tuore kunnanvaltuutettu.

Riikka Pekkinen on 20-vuotias ahkera nainen, joka nuoresta iästään huolimatta haluaa osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Kirkkovaltuustotyötään hän ei koe raskaaksi tai vaativaksi.

Kokouksia on suurin piirtein kahdeksan viikon välein, joten asioihin tutustumiseen jää hyvin aikaa. Nuorisotyönohjaajaksi opiskelu ja työskentely kerho-ohjaajana nuorten ja lasten parissa tuovat mukanaan käytännön näkökulmaa kirkkovaltuustotyöskentelyyn.

- Minulle on helppoa puhua sellaisista asioista, jotka tunnen. Olen toiminut isona rippileireillä ja tutustunut siellä varhaisnuorten elämään. Nuoret ovat suoria ja rehellisiä ja antavat palautetta välittömästi. Sellaisessa maailmassa on hyvä elää.

TYÖTÄ KUNTALAISTEN PUOLESTA

Opiskelu korkeakoulutasolla on vaativaa tai ainakaan se ei suju ihan itsestään. Monet opiskelijat valittavat työmääräänsä eivätkä kuvittelisi osallistuvansa aktiivisesti yhteiskunnalliseen päätöksen tekoon. Koulutehtävät Riikka pyrkii tekemään heti koulun jälkeen.

Riikka on myös aloittanut keskustapuolueen valtuutettuna Kerimäen kunnanvaltuustossa vuoden 2005 alussa. Erityisesti häntä kiinnostaa sosiaalilautakunnan jäsenyys. Lautakunnan jäsenenä hän voi tuoda esille sitä kokemusta, jota on nuorten parissa työskennellessään saanut.

Valtuustotyöskentely tuo tullessaan paljon asioihin perehtymistä ja viikoittaiset kokoukset, mikä korostaa ajanhallinnan tärkeyttä. Tällä hetkellä hän kokee, ettei joudu luopumaan mistään, vaan tekee niitä asioita, jotka ovat hänelle merkittäviä.

- Osallistumalla ja vaikuttamalla voin tehdä sellaisia aloitteita, jotka toteutuessaan helpottavat kuntalaisten elämää. Jos ei äänestä ja pyri sitä kautta vaikuttamaan, niin sitten voi valtuutettujen joukkoon päästä sellaisiakin, jotka vievät asioita huonoon suuntaan, hän pohtii.

VÄLITTÄMINEN ANTAA VOIMIA

Kun tekemistä on paljon, välillä täytyy myös rentoutua. Riikka kerää voimia luonnosta ja eläimistä, sillä hän käy pari kertaa viikossa Pieksämäellä ratsastamassa ja hoitamassa hevosia. Kun auto kaartaa tallin pihalle, kaikki muut asiat ja huolet häviävät mielestä.

Riikka muistelee jonkun viisaan joskus sanoneen, että turhia huolia ei kannata mielessään kantaa. Hyvien asioiden esille nostaminen vie elämää paremmin eteenpäin.

Nykyaikaa leimaa välinpitämättömyys. Perheen ja suvun keskellä kasvaneelle Riikalle läheisyys ja toisista huolehtiminen ovat tärkeitä asioita. Omaa suhdettaan Jumalaan Riikka pohtii samalla tavalla mutkattomasti kuin muitakin asioita elämässään.

- Minun Jumalani on rakastava ja huolehtiva. Olen vakaasti ruvennut uskomaan siihen, että Jumalalla on meille kaikille joku tehtävä, joka ohjaa meitä omalla tavallaan määränpäättä kohti. Olen tällainen ihan tavallinen maalaiskasvatuksen saanut nuori, ja koen tehtäväkseni omissa kunnassa vaikuttamisen, sillä haluan tehdä töitä yhteisten asioiden parissa. ♡

Lisätietoja: <http://pieksamaki.diak.fi>

Kummivanhustoiminta yhdistää Helga Rinnettä (vas.) ja Edith Zetterbergiä.

KUMMIN LUONA

Sairaanhoitajaopiskelija Helga Rinne soittaa Edith Zetterbergin ovikelloa. Vanhus avaa oven ja parivaljakko

halaa toisiaan lämpimästi kuin vanhat tutut. He tapasivat toisensa, kun sairaanhoitajaksi ensimmäistä

vuotta opiskeleva Helga aloitti opintoihinsa liittyvän kummivanhusprojektin. Syyskesällä alkaneet

jokaviikkoiset treffit jatkuvat kevääseen.

- Kun ensi kertaa tapasimme, emme tienneet toisistamme juuri mitään, muistelee Helga. Opiskelijoita ja vanhuksia projektissa yhdistävä Lahden seurakuntayhtymän diakonissa **Seija Heikkilä** antoi vanhuksen nimen, syntymävuoden, osoitteen ja puhelinnumeron. Edith ei tiennyt kummiopiskelijastaan juuri sen enempää. Ja sitten tehtiin hyppy tuntemattomaan.

- Täytyy sanoa, että kunnioitan Edithiä. Että häneltä löytyikin rohkeutta ja uskallusta avata kotinsa ovet vieraalle, kehaisee Helga. - Säännöllisesti käyneet kodinhoitajat ovat jo madaltaneet kerrostaloasunnon kynnyistä, ehtii Edith toppuutella.

Edith on noussut aamuviideltä leipomaan vieraalleen. Herkkujen ääressä vaihdetaan mielipiteitä isovanhemmuudesta ja keskustellaan kuolemastakin. Kummivanhusprojektissa nuoret pitävät käynneillään vanhuksia kiinni elämän arjessa, ja opiskelijat hyötyvät vanhusien vaiheikkaista elämäkokemuksista. - Tällaisia seuraneitejähän me olemme, tiivistää Helga toiminnan merkityksen.

PEHMEÄ LASKU VUOROVAIKUTUKSEEN

Kummivanhusprojektiin osallistuvat kaikki Diakonia-ammattikorkeakoulun Lahden yksikössä terveydenhoitajiksi, sairaanhoitajiksi ja diakonisoiksi opiskelevat heti ensimmäisenä opiskeluvuotenaan. Helga Rinteellä on perushoitajan tausta, joten rutiinia eri-ikäisten ihmisten kohtaamiseen on kertynyt.

Tilanne voi nuorella opiskelijalla olla toisinkin. Nykypäivänä sukupolvien välinen kanssakäyminen ei aina ole itsestäänselvyys: isovanhemmat asuvat kaukana, jos ovat elossa ollenkaan. Tarkoitus on myös hälventää ennakkoluuloja.

Oman kummivanhusprojektinsa jo päättänyt terveydenhoitajaopiskelija **Johanna Karjalainen** kertoo suhtautumisensa vanhuksiin muuttuneen. - Ensimmäinen käynti hirvitti – ja hiukan vielä toinen ja kolmaskin, hän tunnustaa.

Johanna Karjalaisen omat isovanhemmat ovat nuorempia kuin hänen yli 90-vuotias kummivanhukseensa. Hän myöntää, että toiminta antoi valmiuksia lähestyä vanhuksia myös laitoshoidotilanteissa.

Kummitoimintaa koordinoiva lehtori **Sari Lappalainen** kertoo, että kohtaaminen ei-hoidollisessa tilanteessa vanhuksen kotona toimii pehmeänä laskuna opiskelijoiden myöhempiä laitoksissa suoritettavia harjoitteluja varten.

- Opiskelijoilla ei ole hoidollista vastuuta. Aikaa kahdenkeskiseen kanssakäymiseen vanhuksen kanssa on varattu kokonainen päivä kerran viikossa, hän huomauttaa. Se on enemmän kuin mihin sairaalaympäristö antaa mahdollisuuksia.

Pyrkimyksenä on myös parantaa vanhusten toimintakykyä. Vanhus ja opiskelija sopivat, miten tämä käytännössä tapahtuu: käydäänkö torilla ostoksilla, puistossa kävelemässä, keitetäänkö kotona kahvit vai katsotaanko yhdessä televisiota. Kaiken ytimessä on vuorovaikutus kahden sukupolven välillä

SUKUPOLVIEN OPPIKOULU

Helgan ja Edithin yhteistä kahvihetkeä seuratessa huomaa sen olevan paljon muutakin kuin johdantoa hoitotyön arkeen. Opiskelijan ja kummivanhuksen tapaamiset ovat kuin sukupolvien välinen oppitunti, jossa vaihdetaan kokemuksia, tietoja ja taitoja.

Edith neuvoo Helgaa kädestä pitäen taittelemaan kauniita servettiasetelmia, antaa herkullisia ruokareseptejä kotona kokeiltavaksi ja opastaa insuliinin pistämisessä.

Helga auttaa pankkiasioissa ja vie äänestämään. Hänen kanssaan rollaattorin nosteleminen sujuu paremmin. On tärkeää päästä liikkeelle. - Ties vaikka vielä päivätansseihin, nauraa Edith.

Opiskelijat oppivat projektin aikana myös toisiltaan. He tapaavat viikoittain ja jakavat kokemuksiaan. Esille tulevat ongelmatilanteet saattavat olla hyvinkin konkreettisia, kuten kuinka houkutella vastentahtoinen vanhus ulkoilemaan.

TOIMINTA ON VANHUKSILLE HYVIN TÄRKEÄÄ,

KAHVILLA

Teksti ja kuvat: Karoliina Pirkkanen

Edith Zetterberg on leiponut aamuvarhaisella vierastaan varten (kuva vas.).

Helga Ruutu pitää kahviseuraa kummivanhukselle (kuva kesk.).

Opiskelija Johanna Karjalainen koki kummivanhustoiminnan antoisaksi myös myöhempiä opintoja ajatellen (kuva oik.).

HAIKEITA HYVÄSTEJÄ

Kummivanhusprojekti aloitettiin käytännön tarpeesta. Saatiin tutkittua tietoa siitä, että Keski-Lahden seurakunnan alueella asuvat vanhukset kärsivät yksinäisyydestä. - Toiminnasta kiinnostuneita vanhuksia on aina vain enemmän. Halukkaita on enemmän kuin mitä me voimme ottaa, Sari Lappalainen toteaa.

Yhteistyö Lahden seurakuntayhtymän kanssa on ensiarvoisen tärkeää. Diakonissa valitsee projektiin mukaan pääsevät vanhukset. Hän tuntee heistä jokaisen, tietää heidän kuntonsa ja tarpeensa. Esimerkiksi vakavasti dementoituneet vanhukset on rajattu kummitoiminnan ulkopuolelle. Mukana olevat vanhukset asuvat vielä omillaan. Koska he kuitenkin ovat hyvin iäkkäitä, yli 80-vuotiaita, on selvää että tilanteet muuttuvat.

- On sattunut niinkin, että vanhus on joutunut pysyvästi laitoshoitoon tai kuollutkin kesken kummivanhustoiminnan, Lappalainen sanoo.

Toiminta on vanhuksille hyvin tärkeää, mikä välittyy myös opiskelijoille. - Joka kerta tunsivat olevansa odotettu ja tervetullut. Joitakin yritettiin lahjoilla saada jatkamaan vierailuja projektin loputtua. Useimmiten kummivanhukset kuitenkin ymmärtävät sen, että meillä nuorina ihmisinä on paljon erilaisia asioita, joilla täyttää aikatauluamme, kertoo Johanna Karjalainen.

Opiskelijasta itsestään on kiinni, jatketaanko kummissuhdetta projektin jälkeen. Ajatus vierailujen lopettamisesta tuntuu äkkiseltään raadolliselta. Opiskelijan näkökulmasta on kuitenkin lohduttavaa, että on voinut edes projektin ajan tarjota vanhukselle jotakin uutta.

Myös Helgan ja Edithin tapaamisten on määrä loppua ensi maaliskuussa. - Itkuhan siinä varmasti tulee, myöntää Helga. Puolen vuoden mittaisen projektin kuluessa ehtii hyvin ystäväysty. Ensi viikolla he menevät kuitenkin vielä yhdessä ostoksille. ♡

VANheNET

NOSTAA VANHUSTYÖN ARVOSTUSTA

Iäkkäiden avopalvelujen ja kuntoutuksen kehittämishankkeen VANheNET:n tarkoituksena oli kehittää Diakin vanhustyön koulutusta ja alueellista vanhustyötä. Opetusministeriön osittain rahoittama hanke toteutettiin vuosina 2001–2003.

Hankkeen lyhyen tähtäimen tavoitteena oli luoda koulutuspaketteja, joiden avulla voisi kehittää vanhustyön koulutusta ja samalla houkutella nuoria vanhustyön pariin. Päämääränä oli myös lisätä vanhustyön yleistä arvostusta yhteiskunnassa.

-Vanhustyöstä on annettu julkisuudessa melko lailla pessimistinen kuva. Se on rankkaa, huonosti palkattua ja aliarvostettua, toteaa hanketta koordinoinut lehtori **Eija Noppari** Diakin Lahden yksiköstä.

Jo päättyneestä projektista jäi muutama tärkeä hedelmä. Pysyviksi käytännöiksi jäivät yhteistyössä Lahden seurakuntayhtymän kanssa toteutettu kummivanhusprojekti ja vanhustyön verkko-opintokokonaisuus. Hankkeessa myös suunniteltiin aktivoivan vanhustyön erikoistumisopintoja ja vanhustyön etiikan opintoja avoimeen ammattikorkeakouluun. ♡

Lisätietoja:
eija.noppari@diak.fi
www.diak.fi/vanhenet

MIKÄ VÄLITTYY MYÖS OPISKELIJOILLE.

PIETARISSA SYNTYNYT OLGA SAARENMAA TOIVOO LÖYTÄVÄNSÄ TÖITÄ KIRKOSTA

KOULUTUKSELLA KIINNI YHTEISKUNTAAN

Suomalaiseen yhteiskuntaan sopeutuminen ei ole helppoa maahanmuuttajalle.

Teksti ja kuvat: Marika Hiltunen

Ennakoasenteet ja vieras kieli vaikeuttavat asettumista. Suomalaisen tutkinnon avulla

voi kuitenkin päästä paremmin sisälle kulttuuriin.

- Jo pelkästään kielitaito on kehittynyt opiskeluvuosien aikana valtavasti, mikä on osaltaan auttanut sopeutumisessa, kertoo **Olga Saarenmaa**.

Pietarista kotoisin oleva Saarenmaa valmistuu ensi keväänä sosionomiksi ja diakoniksi Diakonia-ammattikorkeakoulun Helsingin yksiköstä. Saarenmaa sai opiskelupaikan viisi vuotta sitten maahanmuuttajien omissa haussa.

- Muutin Suomeen 12 vuotta sitten. Minulle tehtiin selväksi, etten tulisi saamaan töitä oikolukijana, joka tuolloin oli ammattini. Minulla täytyi olla suomalainen tutkinto, jotta saisin Suomesta töitä, hän sanoo.

Saarenmaa korostaa, että opiskelupaikka on suuri mahdollisuus maahanmuuttajalle.

- Koulutuksen avulla maahanmuuttaja pääsee paremmin kiinni yhteiskuntaan, hän kiteyttää.

RANKKAA OPISKELUA

Maahanmuuttajakoulutusta Diakin Helsingin yksikössä vetävä lehtori **Eeva Nykänen** vakuuttaa, että maahanmuuttajat eivät pääse opinnoissaan helpommalla. Myöskään opiskelupaikka ei avaudu heille itsestään.

- Maahanmuuttajaopiskelijalle opiskelu on moninkertaisesti raskaampaa kuin suo-

malaiselle opiskelijalle, koska hänen täytyy jatkuvasti opiskella kieltä muiden opintojen ohella. Useimmilla opiskelijoilla on jokin tutkinto jo ennestään ja he ovat hyvin kunnianhimoisia opinnoissaan. Hyvin harva keskeyttää opinnot, hän kertoo.

Olga Saarenmaa haaveilee pääsevänsä valmistuttuaan töihin kirkkoon. Hän odottaa tulevaisuutta luottavaisin mielin, sillä maahanmuuttajataustaiset opiskelukaverit ovat työllistyneet Saarenmaan mukaan hyvin. Erityisesti sairaanhoitajille on tällä hetkellä kysyntää.

- Meidän on kuitenkin vaikeampi saada töitä kuin äidinkielenään suomea puhuvan ihmisen, vaikka meillä on sama tutkinto, hän sanoo.

PANOSTETAAN KIELITAITOON

Työministeriön tilastojen perusteella maahanmuuttajien työttömyysaste on laskenut tasaisesti viime vuosina. Myös Eeva Nykänen uskoo maahanmuuttajaopiskelijoiden työllistyvän hyvin.

Nykäsen mukaan suomen kielen hallitseminen on todella tärkeää yhteiskuntaan sisälle pääsemisessä ja työpaikan saamisessa. Kielitaidon parantamiseen keskitytään erityisesti ensimmäisenä opiskeluvuotena.

- Orientointivuosi oli todella tärkeä ja tarpeellinen. Pietarissa opetus on hyvin passiivista, jolloin oppilas vain vastaanottaa opettajan välittämän tiedon. Täällä on erilainen tapa opiskella, joten vei oman aikansa oppia suomalaisen opetustapaan, Saarenmaa sanoo.

Diakin Helsingin yksiköstä maahanmuuttajia valmistuu vuosittain sairaanhoitajiksi, terveydenhoitajiksi ja sosionomeiksi. Halutessaan opiskelijat voivat lisäksi koulutautua kirkon työntekijöiksi.

TULIJOITA VAIN AFRIKASTA?

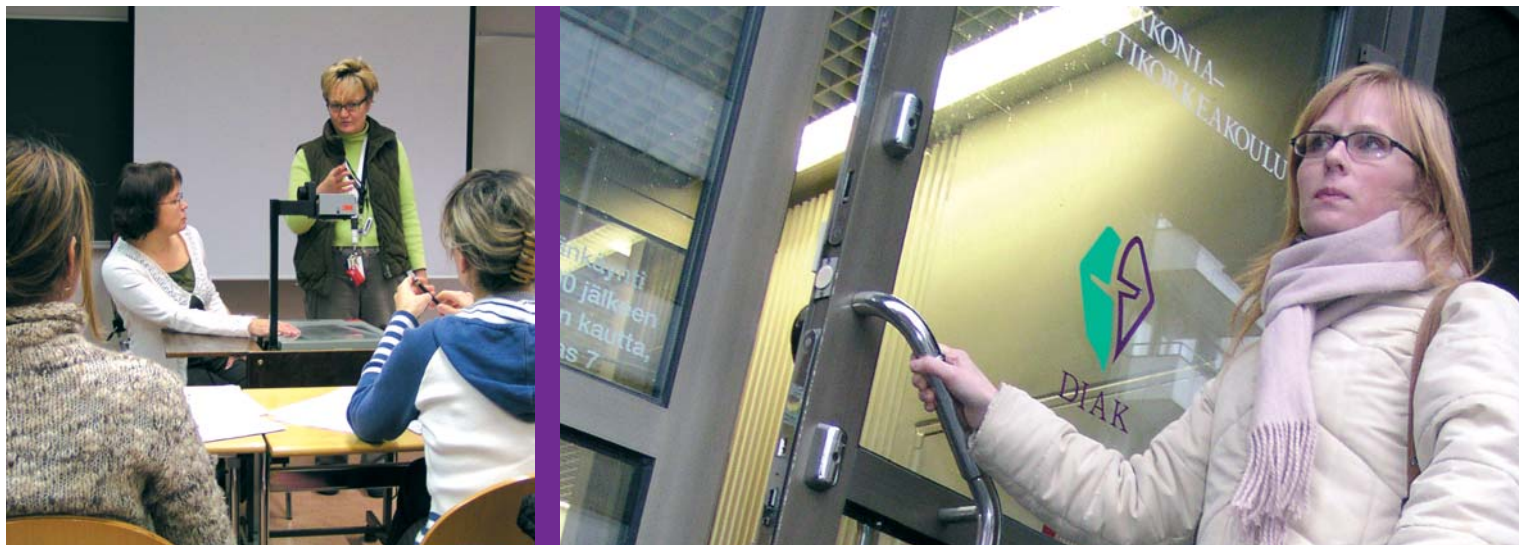
Eeva Nykänen tietää, että sana maahanmuuttaja voi luoda paljon ennakkoluuloja ihmisten mielisissä. Hän kertoo valtaosan maahanmuuttajataustaisista opiskelijoista tulevan Diakin Helsingin yksikköön Virossa ja Venäjältä.

- Usein luullaan, että maahanmuuttajat ovat vain Afrikan maista tulevia ihmisiä. Meillä maahanmuuttajiksi lasketaan opiskelijat, joiden äidinkieli on joku muu kuin suomi. Maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita on siis esimerkiksi Ruotsista, Nykänen selvittää. ♡

Lisätietoja: eeva.nykanen@diak.fi

Eeva Nykänen vetää maahanmuuttajakoulutusta Diakonia-ammattikorkeakoulun Helsingin yksikössä.

Pietarista Suomeen 12 vuotta sitten muuttanut Olga Saarenmaan opinnot ovat loppusuoralla.

OPAS-projektissa toimivat:

- Kirkkohallitus
- Suomen Mielenterveysseura
- Marttaliitto
- Marthaförbundet rf
- Velkaneuvonta ry
- Kaski-ryhmä ry
- Kuluttajavirasto
- Minna ja Juha Sipilä Säätiö
- Diakonia-ammattikorkeakoulun Järvenpään yksikkö

Kirsi Sukula-Ruusunen tukee Opas-projektilla ihmisten arkijaksamista.

TALOUDEN PETTÄESSÄ ELÄMÄLTÄ KATOAA POHJA

Teksti ja kuva: Anne Savolainen

Taloudellisessa ilmastossa on havaittavissa samoja säämerkkejä kuin 1980-luvun lopulla: asuntomarkkinat

ovat ylikuumentuneet, lainaa saa pankista suuria summia pitkillä maksuajoilla ja yrityksiä pyritään

usuttamaan investointeihin edullisella lainarahalla. Kun yrityksiä ei matalista koroista huolimatta saada

investoimaan, ne irtisanovat henkilöstöään.

1990-luvun lama halvaannutti taloudellisesti suuren osan suomalaisista. Toimeentulotukimenot keikuttivat valtiontaloutta pahimpina lamavuosina rajustikin. **Ilkka Haapolan** tuoreen väitöstutkimuksen mukaan vuosina 1991–1996 tukea sai vähintään kerran joka viides aikuinen ja 21–24 -vuotiaista nuorista peräti joka toinen.

Suuria asuntolainoja 1980-luvun lopulla ottaneet kotitaloudet joutuivat pahoihin maksuvaikkeuksiin. Työttömyyden kohdassa maksuvaikkeudet muuttuivat hallitsemattomiksi. Myös yrittäjien konkurssit yleistyivät laman syvetessä.

- Laman jäljiltä kymmenet tuhannet ihmiset kärsivät edelleen taloudellisesti. Nyt näyttää taas uhkaavasti siltä, että kansalaisten velanottokynnys on laskenut, pohtii projektipäällikkö **Kirsi Sukula-Ruusunen** Diakonia-ammattikorkeakoulun Järvenpään yksiköstä ja pahoittelee yhteiskunnan muistin lyhyttä. - Edellisen laman aiheuttama ahdinko on vieläkin todellisuutta monelle.

Ylivelkaantuneiden tilanne ei ole vielä kunnossa huolimatta valtion lisärahoituksesta talous- ja velkaneuvonnan toimijoille. Jonotusajat neuvojille ovat parhaassa tilanteessakin kuukausia. Vaikkeuksiin ajautunut

ei Sukula-Ruususen mukaan hae apua läheskään aina ennen kuin tie on täysin pystyssä.

- Kriittisellä hetkellä velkaneuvojalle ei ole välttämättä vastaanottoaikaa, mutta jotain muuta akuuttia apua pitäisi olla tarjolla, sillä ihmisen koko elämänhallinta saattaa olla vaakalaudalla.

TYÖKALU AMMATILAISILLE

Sukula-Ruusunen on toukokuun alusta lähtien toiminut Diakin Järvenpään yksikössä Opas-projektin sydämenä. Projektin ihmisläheinen tavoite on kerätä kattava tietopankki yksityistalouden hallinnan alalta ammattilaisille.

Talous- ja velkaneuvojen lisäksi esimerkiksi sosiaalitoimessa asiakastyötä tai kirkon diakoniatyötä tekevät törmäävät päivittäin laajaan kirjoon erilaisia taloudellisen ahdingon mukanaan tuomia ongelmia, joihin he eivät aina kykene vastaamaan.

- Opas-projektin verkkosivuilta tai sen keskustelufoorumilta löytyy ainakin puhe- linnunnumero, mahdollisesti neuvokin siitä kuinka toimia, selventää Kirsi Sukula-Ruusunen tilannetta, jossa projektista voi olla kouriintuntuvaa apua.

Projektin verkkosivuille tulee linkki-pankki, päivittyvä verkko-opas sekä keskustelufoorumi. Sivusto on suunnattu asian- tuntijoille ja se on salasanan takana.

- Kaikki tieto on jo olemassa ja nyt se kerätään saman osoitteen taakse. Me teemme tästä nopean apuvälineen niille, joilla on tiedon tarve, kertoo Sukula-Ruusunen.

Opas-projektissa on kyse ihmisen arkijaksamisen tukemisesta, nopeasta keinosta auttaa ihmistä ennen kuin hän ajautuu kriisiin.

- Tosiasia on se, että kun ihmisen talous pettää, niin elämältä saattaa kadota pohja, muistuttaa Kirsi Sukula-Ruusunen totisena. ♡

OPAS-PROJEKTIIN KUULUVA

TALOUELLISTEN ONGELMIEN

RATKAISEMINEN MONIAMMATILISESTI

-KOULUTUS JÄRJESTETÄÄN TAMMI-

HELMIKUUSSA DIAKIN JÄRVENPÄÄN

YKSIKÖSSÄ.

Lisätietoja:

www.diak.fi/opasprojekti

kirsi.sukula-ruusunen@diak.fi

ELÄMÄNMAKUISTA TOIMINTAA LÄHIÖIHIN

Teksti ja kuvat: Kaisa Kukkonen

Pyörä makaa kumollaan pihalla, kypärä ja reppu lojuvat ulko-oven edessä. Sisällä nuoret pesevät sormiväreillä maalattuja kädenjalkiä pois ikkunasta. Kaverit naljailevat vieressä. Huoneen perällä kaksi pikkulasta istuu keskittyneesti tietokoneiden ääressä, kun isot pojat pelaavat selän takana biljardia. Pian nuoriso-ohjaaja Birgitta Lundgren säntää sisään ja komentaa joutilaita: "Nyt pojat ulos mars mars laittamaan tavarat paikoilleen!"

Paikka on Porin Väinölässä sijaitseva kirjatupa, josta on muodostunut lähiön asukkaiden kokoontumispaikka. Kirjatuvalla palvellaan joka päivä kaikenikäisiä nuoria, työttömiä ja suurperheitä.

Väinölän kirjatuvan toiminta on saanut alkunsa Diakonia-ammattikorkeakoulun Porin yksikön hankkeesta, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä kaupunginosien sosiaalisia ongelmia ja parantaa lähiöiden palveluja. Jo päättynyt projekti, Sosiaalinen yhteistyö pelaa!, käynnistyi maaliskuussa 2000 ja keskittyi Porin Väinölän kaupunginosaan.

Väinölän kaupunginosan palvelut olivat koko ajan vähentyneet, joten asukkaat huomioonottava toiminta oli tervetullutta. Nuoriso-ohjaaja **Birgitta Lundgren** kertoo, että ennen kirjatupaa nuoret viettivät aikaansa viereisessä puistossa. Naapuritalojen vanhuksat pelkäsivät heitä. - Nyt kaikki käyvät täällä, missä joku katsoo perään ja tarjoaa roolimallin.

KIRJATUVASTA TOINEN OLOHUONE

Väinölän kirjatuvan toimintaa seurattaessa on vaikea uskoa Diakin Porin yksikön projektikoordinaattori **Rauli Vuorelaa**, kun hän kertoo, että vielä viisi vuotta sitten paikalla ei ollut kuin säästötoimien vuoksi suljettu sivukirjasto.

Vuorela kiittelee väinöläläisiä, jotka ottivat projektin omakseen. - Kirjatuvasta on muodostunut väinöläläisten toinen olohuone.

Sosiaalinen yhteistyö pelaa! -hankkeen hedelmänä syntyneitä ja Porin kaupungin tukemia palveluja on edelleen toiminnassa. Vireän kirjatuvan lisäksi muutakin toimintaa on tarjolla, kuten venäjänkielistä tulkkipalvelua maahanmuuttajille. Jokapäiväiseen elämään vastaavat palvelut pitävät sisällään polkupyörän korjausapua, ilmaisia atk-kursseja sekä lapsiparkkeja.

Yhteisöpalvelut-projektin aktiivi Marita Heino toivottaa kaikki tervetulleiksi Toukarin kirjatupaan.

PALVELUITA KYLIEN ASUKKAILLE

Väinölän projektin hyvästä vastaanotosta rohkaistuneena Porin yksikön voimakaksikko Vuorela ja kenttätööhön Diakin palkkaama **Aki Nummelin** käynnistivät viime kesänä toisen projektin. Yhteisöpalvelut-hankkeen tarkoituksena on lisätä pohjoisen Porin alueella sijaitsevien Toukarin ja Lyttilän maaseutumaiden kylien palveluita ja luoda alueelle uutta yhteisöllisyyttä.

Käynnissä oleva hanke vastaa Väinölän tavoin suoraan kysyntään. Toukarilaisten palvelut on pääosin lopetettu, joten asukkaat ovat joutuneet hoitamaan kaikki asiansa Porin kaupungissa. - Tämä on sellainen tuppukylä, ettei täällä ole mitään: ei postia, pankkia, kauppaa tai edes harrastusmahdollisuuksia, Toukarin projektin aktiivi **Marita Heino** kertoo.

Yhteisöpalvelut-projektin myötä huomattavia parannuksia on saatu nopeasti aikaan. Heinoa ilahduttaa käynnistyneen kerhotoiminnan lisäksi roskapartion perustaminen, koska nyt roskat ja ongelmajätteet on saatu siivottua ja pidettyä pois laittomana kaatopaikkana toimineesta tienmutkasta.

- Ihmiset veivät sinne tuoleja, pöytiä, akkuja ja kodinkoneita. Joku oli laskenut autonsa jätteöllytkin sinne. Näki, että vähintään kerran vuodessa joku uusi olohuoneen kalustonsa ja toi vanhat kalusteet tien sivuun.

HYVÄ TOIMINTA EI SAA OLLA RAHASTA KIINNI

Harmillista projekteissa on niiden lyhytjänteisyys. Kun hyvä toiminta on saatu rullaamaan, projektirahoitus päättyy. Väinölään luotujen palveluiden pysyvyys ei ole myöskään itsestään selvää. - Edelleen joudutaan vuosittain väntämään kättä päättäjien kanssa

Toukarin kirjatupa toimii urheiluseuran tiloissa.

Nuoret viihtyvät Väinölässä kuin kotonaan.

siitä, että ainakin tuvalla nuorisotyötä tekevän Birgitta Lundgrenin ja venäläisiä maahanmuuttajia kaikissa kysymyksissä neuvovan venäjänkielen tulkin **Marina Mjasnikovan** palkkausta jatkettaisiin, Nummelin toteaa.

Palkkauksen jatkaminen on tärkeää, sillä projektien tarkoitus on ehkäistä ongelmia ennalta. - Jos venäjänkielen tulkin palkkaus päätetään lopettaa, se ruuhkauttaa sosiaalitoimen. Kiireen ja kieli-ongelmien takia tehdään helposti vääriä päätöksiä, Nummelin huomauttaa.

- Projektimme on luonut hyviä toimintoja ja tärkeitä kontakteja. Kaupungin olisi todella helppo jatkaa tästä, Nummelin sanoo. Yksi hyvä esimerkki on Väinölään saatu keskustelufoorumi Iltapäiväparlamentti, josta Nummelin vie säännöllisesti terveisiä Porin kaupungin päättäjille.

Yhteen hiileen puhaltamalla ja päättäjiä painostamalla on Väinölässä saatu paljon muutoksia aikaan. - Kokemusten valossa kaupungilta olisi aika uhkarohkeaa kieltäytyä jatkamasta toiminnan rahoittamista, Nummelin kertoo.

ALUEKEHITYKSESSÄ ON VOIMAA

Toukarilla ja Lyttylässä yritetään saada aikaan Väinölän malliin samanlainen joukkovoima puolustamaan palveluja. Yhdistyksiä yritetään herätellä jatkamaan toimintaansa vielä hankkeen päättymisen jälkeenkin. Näin turvataan palvelujen pysyminen alueella.

Mycs asukkaita sitoutetaan kotikonnuilleen erilaisilla tempauksilla, joita on järjestämässä lukuisat tahot seurakunnista koulutoimeen ja paikalliseen urheiluseuraan. Diakin Porin yksiköstä valmistuu mycs opinnäytetyö, jonka tavoitteena on kirkkopulun toteuttaminen keväämmällä.

- Yksi ammattikorkeakoulun tehtävistä on aluekehitystyö, jota voidaan tehdä monella tasolla. Nämä molemmat projektit ovat konkreettisia aluekehitystyön muotoja, kiteyttää projektikoordinaattori Rauli Vuorela.💜

Lisätietoja: rauli.vuorela@diak.fi

SOSIAALINEN YHTEISTYÖ PELAA! -projekti

- Kohderyhmänä Porin Väinölän kaupunginosan asukkaat
- 15.3.2000–31.12.2002
- Mukana Diakin Porin yksikkö, Väinölän kirjastoyhdistys, Satakunnan amk:n sosiaali- ja terveysala sekä vapaaehtoistahoja
- Hankeen myötä syntyneitä palveluita on yhä toiminnassa

Jyrki Karimaa aikoo houkutellessa naapurin mukaansa Toukarin koululle pelaamaan sählyä.

YHTEISÖPALVELUT -projekti

- Kohderyhmänä Pohjois-Porin alueella sijaitsevien maaseutumaiden kylien Toukarin ja Lyttylän asukkaat ja yritykset
- 1.7.2004–28.2.2006
- Mukana Diakin Porin yksikkö, Porin kaupunki ja koulutoimi, urheiluseura Toukarin Reipas, Keski-Porin seurakunta, Lyttylän kiinteistöyhdistys ry, Porin kaupungin puistotoimi, Satakunnan kirjastojen ystävät ry ja vapaaehtoistahot

Toukarin koulun oppilaiden piirustuksia on esillä kirjatuvalalla.

Kuntien ja seurakuntien välinen yhteistyö varmistaa, ettei kukaan jää ilman apua.

MIELENTERVEYSTYÖHÖN UUTTA VOIMAA

Teksti ja kuva: Hanna Kolvanki

Oulun seudulla kunnat ja seurakunnat ovat ryhtyneet yhteisvoimin kehittämään mielenterveystyötä.

Työrukkasena projektissa toimii Diakin Oulun yksikkö.

Yhteistyötä kuntien ja seurakuntien välillä on tehty ennenkin, mutta usein se on perustunut henkilökohtaisiin suhteisiin. Työsuhteen katketessa on saattanut yhteistyökin kariutua.

Diakonia-ammattikorkeakoulun Oulun yksikkö aloittaa vuoden 2005 alussa Arjen mielenterveystyö -projektin, jonka tarkoituksena on muuttaa suhteet pysyviksi ja paljon puhuttu yhteistyö todelliseksi yhteiseksi työksi.

- Tarkoituksenamme on, ettei kukaan jää ilman apua kriisissään ja toisaalta se, ettei resursseja hukata hyödyntämällä molempien palveluja, kertoo projektipäällikkö, yliopettaja **Marja-Liisa Läksy** Diakin Oulun yksiköstä.

Seurakuntien ja kuntien mielenterveystyöntekijöiden yhteistyötä halutaan tiivistää kouluttamalla ja tutustuttamalla ammattilaiset toisiinsa. - Tarkoituksena on löytää pysyvä käytännön malli mielenterveystyöhön, Läksy kertoo.

Projektiin osallistuu Oulun lähialueen ja Koillismaan kuntia ja seurakuntia. - Diakin rooli tässä projektissa on koordinoida toimintaa, Läksy toteaa.

KUNTOUTUJAN KANSSA ARJESSA

Kuusamolainen psykiatrian erikoissairaanhoidtaja **Kaisa Oikarinen** auttaa mielenterveyskuntoutujia arjen oppimisessa. Hän käy heidän kanssaan kaupassa ja virastoissa,

opastaa ruuanlaitossa ja pyykinpesussa.

Oikarisen työssä seurakuntien ja kuntien välinen yhteispeli näkyy jo nyt. - Teemme yhteistyötä monellakin tavalla. Jos seurakunnan osaamista tarvitaan, heitä pyydetään yhteistyöhön. Seurakunta järjestää asiakkaillemme erilaista toimintaa, kuten retkiä.

Kuusamossa seurakunnan työntekijät osallistuvat muun muassa mielenterveystyökuntoutujien omaisryhmän ja kunnan kriisityöryhmän työskentelyyn. Seurakunnassa on myös oma diakoni, jonka asiakasryhmään mielenterveyskuntoutujat kuuluvat.

Oikarisen mielestä tämän päivän mielenterveystyö on verkostojen luomista ja niiden hyödyntämistä. Hän pitää Arjen mielenterveystyö -hanketta hyödyllisenä, koska yhteistyö tukee myös hoitotyötä. Se takaa, ettei kukaan jää yksin ilman oikeanlaista apua. - Aina ei ihminen tarvitse varsinaista hoitoa vaan enemmänkin tukea, Oikarinen toteaa.

Myös Kuusamon seurakunnan diakonin **Ari Lampilan** mukaan kunnan ja seurakunnan välisestä yhteistyöstä on Kuusamossa hyviä kokemuksia. - Meillähän on yhteiset asiakkaat, Lampila selittää.

Kunnan mielenterveystyöntekijän, erikoishoitaja **Airi Kurvisen** mielestä vastuunjako voi koulutuksen avulla selkiyttää ja löytää yhteisiä toimintamalleja. Myös hänen mielestään yhteistyö Kuusamossa on jo nyt joustavaa.

EI TERVEYTTÄ ILMAN MIELENTERVEYTTÄ

Mielenterveystyö ei ole vain häiriöiden hoitoa, vaan myös niiden ehkäisyä.

- Mielenterveystyö on ihmisen selvitysmisen edistämistä arjessa, painottaa projektipäällikkö Marja-Liisa Läksy.

Arjen mielenterveystyö -projektin ensimmäinen suunnitteluseminaari järjestettiin syksyllä 2004. Parisenkymmentä mielenterveystyön ammattilaista kunnista ja seurakunnista pohjusti keväällä alkavaa koulutusjaksoa.

Tärkeä osa koulutusta on työnohjaus, jolla halutaan varmistaa se, ettei työntekijä jää yksin. Työnohjaus tapahtuu ryhmissä, joihin kuuluu sekä seurakunnan että kunnan työntekijöitä.

Pohjois-Suomen alue on haja-asutus-alueita, joten asiantuntijoiden väliset fyysiset välimatkat ovat pitkät. Yhteinen projekti myös auttaa heidän jaksamistaan: he voivat kysellä apua toisiltaan ja vaihtaa mielipiteitä työssään esiintyvistä ongelmista vaihteluvollisuutta noudattaen. Tavoitteena on, että yhteydenpito jatkuu projektin loputtuakin. ♦

Lisätietoja:

<http://oulu.diak.fi/amtt-marja-liisa.laksy@diak.fi>

KIVA AUTTAA NUORTA

Lapsille ja rippikouluikäisille on tarjolla monenlaista yhteiskunnan tukemaa ohjelmaa. Ulkopuolelle uhkaavat jäädä 10–14 -vuotiaat varhaisnuoret, jotka reagoivat herkästi yhteiskunnan pahoinvointiin.

Teksti: Tuulikki Luntinen
Kuva: Jouko Kiesiläinen

Diakonia-ammattikorkeakoulun Kauniaisten yksikön käynnistämässä Kiva-projektissa tuetaan kasvua lapsista nuoriksi.

Varhaisnuorten pahoinvointi on kasvanut huolestuttavasti. Päihdeongelmat ovat yleistyneet ja koulukiusaamisesta on tullut monien nuorten painajainen. Nuorten syrjäytyminen alkaa tutkimusten mukaan jo varhain. Yläasteelle siirtyvät nuoret ovat erityisen herkässä vaiheessa.

Kirkon parissa työskentelevät lähtivät neljä vuotta sitten etsimään ratkaisua varhaiskasvun tukemiseksi yhdessä Diakin Kauniaisten yksikön kanssa. Yhteistyö johti Kiva-projektiin, jossa on haettu toimivia malleja varhaisnuorten tukemiseksi. Tavoitteena on ollut löytää toimintamuoto, joka voisi olla varhaisnuorten oma juttu ja samalla tavalla tärkeä kuin rippikoulu vähän vanhemmille.

ESARI TUKEE YLÄASTEELLE SIIRTYVIÄ

Yksi onnistunut toimintamuoto on niin sanottu esirippikoulu, joita joissain seurakunnissa on toteutettu yhteistyössä koulujen kanssa. Esirippikoulut ovat tavoittaneet myös sellaisia nuoria, joilla ei muuten ole ollut kontaktia seurakunnan varhaisnuorisotyöhön.

Esirippikouluissa käsitellyt asiat vaihtelevat elämisen taitojen opettelusta kristin-

opin keskeisiin teemoihin.

Ounasjoen seurakuntapiirissä ala-asteikäisille suunnattu toiminta on nimeltään Esari. Sinetän ala-asteen opettaja **Harri Törmälä** on tyytyväinen jo vakiintuneeseen leiritoimintaan. - Hyvä puoli on se, että lapset tutustuvat toisiinsa ja löytävät oman ryhmänsä jo ennen yläasteelle menoa.

Leirillä olleille nuorille Esari-toiminta on antanut erilaisia kokemuksia. - Näyttelimme Raamatun tarinoita ja se oli hauskaa. Erilaiset ryhmätyöt olivat parasta Esarissa, kertoo **Laura Romakkaniemi**, 12 vuotta. - Parasta leirillä olivat kaverit ja se, että oppi olemaan kaveri kaikille, vaikkei joskus tunnukaan siltä, toteaa **Jonna Oikarinen**, 12 vuotta.

HÄLÄRISTÄ HELPOTUSTA

Kirkon nuorisotyönohjaaja **Anneli Niemelä** on ollut Esareilla mukana ohjaajana alusta asti. Esareilla tutustuneet nuoret ovat yhdessä ratkoneet omia ja toisten ongelmia ottamalla yhteyttä Niemelään, joka toimii myös Ounasjoen yläasteen oppilaanhuolto-ryhmässä ja pitää tarvittaessa vastaanottoa myös ala-asteen oppilaille.

Kynnys lähestyä nuorisotyönohjaajaa

on tehty helpoksi. Esimerkiksi riita kotona tai kaverille sattunut pelottava asia kaupungilla ovat asioita, joista halutaan puhua nuorisotyöntekijän kanssa. Nuoret soittavat niin sanotun hälärin, jolloin soittajan numero jää puhelimen muistiin. Tähän häläriin Niemelä soittaa sitten takaisin. Näin nuorten oma puhelinlasku ei kasva.

Anneli Niemelä saa yhteydenottoja myös lasten vanhemmilta. Arkisten ongelmien jakaminen helpottuu usein pelkästään puhumalla. Aikuiset uskaltavat kertoa perheen asioista tutulle ihmiselle, johon lapsikin voi luottaa.

- Kysymys on asenteesta ja uskalluksesta mennä toisen reviirille. Enää en voisi ajatella tekeväni työtä pelkästään lasten parissa. Perhe pitää tuntea, jotta voi auttaa lapsen ongelmassa täysipainoisesti, Niemelä toteaa. ♦

Lisätietoja:
www.kiva.nu
sami.ritokoski@diak.fi

Opinnäytetyö: Laakko, Minna 2000.
Ounasjoen SRK-piirin esari – esirippikoulu-suunnitelma. Diakin Kauniaisten yksikkö.

KIVA JATKUU

Kiva-projekti on juuri saanut jatkorahoituksen. Tavoitteena on nostaa 10–14 -vuotiaat kirkon toiminnassa uudeksi painopistealueeksi.

Kivassa ovat Diakin Kauniaisten yksikön lisäksi mukana Helsingin yliopiston uskonnonpedagogiikan laitos, Kirkon kasvatus- ja nuorisotyö sekä Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus PTK ry. Projektisihteerinä toimii Diakin Kauniaisten yksikön opettaja Sami Ritokoski.

Projekti on tuottanut useita opinnäytetöitä, joissa esitellään seurakunnissa toteutettuja uudentyypisiä varhaisnuorisotyön toimintamuotoja. Yhteistyökumppaneina ja käytännön toteuttajina on ollut useita seurakuntien nuorisotyönohjaajia.

DIGITAALISIA TYÖKALUJA PALESTIINAAN

Bethelemin yliopiston pihalla on paahtava helle. Yliopiston uumenissa sijaitsevassa mediakeskuksessa on sitä vastoin miellyttävän viileää. Viileys on kuitenkin vain ulkonaista, sillä mediakursseille saapuneet palestiinalaiset tuovat mukanaan lämpöisen ja välittämistä huokuvan ilmapiirin.

Teksti ja kuvat: Seija Rytönen

Opetuksen alkaessa videokurssilaisten huomio kiinnittyy tiiviisti digitaaliseen videokameraan ja sen säätönappeihin. Kaikki tarjolla oleva oppi otetaan vastaan antaumuksella.

Viereiseen luokkaan avautuva lasi-ikkuna paljastaa, kuinka toiset kurssilaisista uppoutuvat kuvankäsittelyohjelman ominaisuuksiin ja multimediaan. Kysymyksiä satelee opettajille tiuhaan tahtiin.

KIPINÄ LISÄOPIKELUUN SYTTYI

Paikallisessa kulttuurikeskuksessa, Bethlem Peace Centerissä toimistovastaavana työskentelevä **Rami Hazboun** osallistui videokurssille. Hänen työnkuvaansa kuuluu ohjelmiston suunnittelu, keskuksen markkinointi yleisölle ja web-sivujen päivitys.

- Halusin oppia tuntemaan median toimintaa sekä opiskella videoilmaisua ja -editointia. Näillä uusilla taidoillani voin hyödyttää myös työyhteisöäni ja palestiinalaista yhteiskuntaa.

Kuukauden kestäneen intensiiviovetuksen jälkeen Hazboun antaa kiitettävän arvosanan videokurssista opettajille, Diakille ja sen yhteistyökumppaneille. - Kurssi oli erittäin hyödyllinen, koska nyt osaan tehdä itsenäisesti digitaalisia videoklippejä, joissa esittelen kulttuurikeskuksemme toimintaa ja dokumentoin tapahtumia. Ehkä liitän videoklippejä web-sivuillemmekin.

- Minuun tarttui myös lisäopiskelukipinä, sillä pidin paljon länsimaisesta opetuksesta ja kurssin annista, ylistää tiedonnälkäinen

Rami Hazboun. Hän haaveilee, että saisi osallistua Diakin järjestämille kursseille myös tulevaisuudessa.

MEDIAOSAAMINEN SIIRTYI ETEENPÄIN

Digitaaliselle kuvankäsittely- ja multimediakurssille osallistunut Itä-Jerusalemien YMCA:n tietokonevastaava ja projektikoordinaattori **Islam Hourani** oli tyytyväinen, sillä hän sai vihdoinkin opiskella kuvankäsittelyä muutoin kuin itse yrittämällä ja erehtymällä.

Multimedian tekeminen oli hänelle kokonaan uutta, mutta insinööriopiskelijan saaneena hän piti multimedian oppimista helppona.

- Oli hienoa, että sain kunnollista opetusta. Koin kurssin hyödylliseksi, koska joka päivä opin uusia asioita ja oikealla tavalla, hehkuttaa Hourani.

Islam Hourani mainitsee oman itsensä kehittämisen olevan Palestiinassa äärimmäisen vaikeaa, koska tulevaisuutta ei pysty suunnittelemaan alueen miehityksen vuoksi. Mediaosaaminen ei hänen mielestään mene kuitenkaan hukkaan.

- Tämän kurssin jälkeen voin jakaa omaa osaamistani YMCA:n muille tiimeille sekä nuorisolle, joten hyötysuhde on suuri. Pystyn osallistumaan myös yhdistyksemme web-sivujen tekoon, koska nyt osaan käsitellä sinne tarvittavat kuvat. YMCA:n multimediarompun tekeminenkin kiinnostaa, kunhan saamme sopivan ohjelmiston käyttöömmme.

Videokurssin opettaja Kari Paananen (vas.) seuraa videokameran äänentasoja, kun Rami Hazboun harjoittelee nauhoitusta Raed Abu Mamamehin ja fransiskaanimunkki Severinon kanssa.

Islam Hourani (oik.) ja Heidi Hanounah Kaire saavat multimediarompun koostamiseen asiantuntevia neuvoja opettajaltaan Kaisa Sipilältä.

Palestiinalaislapset keräävät oliiveja kotipihaltaan.

LÄNSIMAIDEN KONTAKTIT ARVOKKAITA

Monikulttuurisuutta ja suvaitsevaisuutta korostavassa Betlehemin yliopistossa opiskelee noin kaksituhatta opiskelijaa. Heistä 66 % on muslimeja ja loput kristittyjä. Kaksi kolmasosaa opiskelijoista on naisia.

- Yritämme osoittaa käytännössä, että eri uskontojen rinnakkaiselo on mahdollista. Jokainen saa olla täällä oma itsensä, kunhan sallii saman toisille, sanoo **Niel Kieffe**, yksi yliopistoa johtavan katolisen veljeskunnan veljistä.

Hän korostaa myös kontaktien merkitystä palestiinalaisopiskelijoille. - Yhteyksiä ulkopuolelle on vähän, joten olemme todella tyytyväisiä, että suomalaiset opiskelijat tulevat näihin olosuhteisiin ja jakavat kanssamme arkemme ja ongelmamme. ♡

DIGIMEDIAA BETLEHEMISSÄ

- **Media Education in Palestine -hanke on Betlehemin yliopiston, Diakonia-ammattikorkeakoulun Turun yksikön ja Turun kristillisen opiston yhteishanke. Suomen ulkoministeriö on rahoittanut hanketta.**
- **Yhteistyö Betlehemin yliopiston kanssa alkoi vuonna 2000, kun yliopisto tuli mukaan Diakin Turun yksikön Radio Net Cafe -projektiin.**
- **Vuonna 2003 Betlehemin yliopistoon perustettiin projektirahoituksella digitaalisen median keskus, jossa Diakin Turun yksikön medianomiopiskelijat ovat työskennelleet opettajina.**

Lisätietoja:
www.turku.diak.fi/projektit
www.tutka.org/palestiina
www.bethlehem.edu
eila.hannula@diak.fi

MEDIAOPISKELIJAT TULIKOKEESSA PALESTIINASSA

Työskentely Betlehemin yliopistossa on Diakin Turun yksikön opiskelijoille arvokas mahdollisuus soveltaa *Teksti: Laura Korhonen*

osaamistaan haastavissa olosuhteissa. Medianomit saavat paitsi henkilökohtaisen kosketuksen elämään

konfliktuutisten takana, myös kokemuksen aidoista opetustilanteista.

Medianomiopiskelija **Kaisa Sipilä** työskenteli syksyllä 2004 opettajana Betlehemin yliopiston mediakeskuksessa kuukauden ajan. Opetusohjelmaan kuului digitaalinen valokuvaus, kuvankäsittely ja interaktiivisen cd-romin koostaminen. Sipilä oli Betlehe-
 missä nyt toista kertaa.

- Lähi-idän arjessa eläminen on muokannut maailmankuvaani merkittävästi, Sipilä kertoo.

Uutiskuvat ja -otsikot rakentavat mielikuvia eri kulttuureista ja maailmankolkista. Käsitukset erilaisesta elämänmenosta saattavat jäädä kapeiksi ja pinnallisiksi, jopa

valheellisiksi. Maailma on täynnä elämää ja kuvia, joita emme uutisissa näe.

- On hienoa, että on päässyt tutustumaan poikkeuksellisessa tilanteessa eläviin ihmisiin. Toimittajalle tällainen kokemus on erittäin tarpeellinen, Sipilä toteaa.

VIERAS KULTTUURI TESTAA ENNAKKOLUULOT

Vieraassa kulttuurissa työskennellessä joutuu testaamaan kielitaitonsa, paineensieto- ja yhteistyökykynsä sekä ennakkoluulonsa. Tilanne vaatii paljon myös kurssilaisilta,

joten opettajan on lunastettava heidän luottamuksensa luomalla ilmapiiri, jossa vuorovaikutus on luontevaa. - Ensimmäisellä kerralla opettaminen oli minulle uutta, joten siihen keskittyminen oli reissun keskeisin sisältö, Sipilä muistelee.

- Nyt toisella kerralla oli mahdollista heittäytyä enemmän ihmisten kohtaamiseen. Kulttuurivaihto ja uudet ystävät tekivät lähtömmä takaisin Suomeen haikeaksi. Olisimme mielellämme jatkaneet tutustumista pyhään maahan ja sen asukkaisiin. ♡

*Jutun kirjoittaja veti lokakuussa 2004 Betlehe-
 missä kaksi multimediakurssia yhdessä Kaisa Sipilän kanssa.*

UUTISIA

ETÄ2005 KASVOKKAIN ETÄNÄ

Kasvokkain etänä -seminaari kokoaa yhteen etätyöskentelyn koko kirjon. Diakin Turun yksikössä järjestettävässä seminaarissa 15.3.2005 tutustutaan mm. etäopetukseen, -konsultaatioon, -tulkkaukseen ja moniin muihin etätyöskentelyn mahdollisuuksiin.

Yritysmailmasta etätyöskentelyn sovelluksia on kutsuttu esittelemään mm. TeliaSonera, Sanako, Mirhava, Media TV Finlux, ICT Turku, Vitranet, TUCS, Fenix, GoodMood ja Auria. ♥

Lisätietoja: ulla.veitonen@diak.fi

LAHDEN DIAKONIALAITOS TÄYTTI 135 VUOTTA

Lahden Diakonialaitos saavutti kunnioitetun 135 vuoden iän vuonna 2004. Vuoden aikana Diakonialaitos juhlisti merkkipäälä kuukausittaisilla tapahtumilla, joiden tausta oli laitoksen pitkässä historiassa.

Lahden Diakonialaitos tuottaa monipuolisia sosiaali- ja terveystalvuita sekä järjestää koulutusta. Lahden Diakoniasäätiö on yksi Diakonia-ammattikorkeakoulun omistaja-yhteisöistä. ♥

Lisätietoja: info@lahdendiakoniasaatio.fi

OPINNÄYTEPANKKI KOKOAA YHTEEN AMK:N OSAAMISEN

Diakin opiskelijoiden opinnäytetyöt tulevat vuoden alusta Internetiin, jossa ne ovat kaikkien haettavissa ja luettavissa. Opinnäytepankki on laajuudeltaan ainutlaatuinen Suomessa.

Uusi opinnäytepankki parantaa myös kirjastojen välistä yhteistyötä ja antaa oppilaitoksen ulkopuolisille tahoille ideoita opinnäyteyhteistyöhön.

- Ajatus virisi pari vuotta sitten, ja siitä lähtien tietokantaa on suunniteltu ja hiottu. Nyt vuoden alussa se otetaan käyttöön, kertoo Diakin Oulun yksikön informaattikko **Terhi Mustakangas**.

Vanhoja töitä muutetaan tietokantaan sopivaan muotoon, ja vuoden alusta pankissa tulee olemaan noin 1200 työtä. Jatkossa opiskelijat tallentavat itse omat työnsä pankkiin samalla kun palauttavat ne. ♥

Lisätietoja:

<http://kirjastot.diak.fi/opinnaytepankki>

OPINTOVIIKOT VAIHTUVAT PISTEISIIN

Ammattikorkeakouluissa siirrytään uuteen opintosuoritusjärjestelmään lukuvuodesta 2005–2006 alkaen. Opintoviikot vaihtuvat ECTS-pisteiksi, jolloin ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen laajuudeksi tulee 180, 210 tai 240 opintopistettä. Yksi opintoviikko vastaa noin puoltatoista opintopistettä.

ECTS (European Credit Transfer System) on Euroopan Unionin komission kehittämä opintojen mitoitussuoritusjärjestelmä, joka mahdollistaa opintosuoritusten vertailun ja siirtämisen Euroopan maiden välillä. Uusi järjestelmä myös helpottaa oppilasta tulevaisuudessa liikkumaan Euroopassa eri korkeakoulujen välillä. ♥

HELSINGIN DIAKONISSALAITOKSEN MUSEOSSA AVOIMET OVET

Helsingin Diakonissalaitoksen museo täyttää helmikuussa 20 vuotta. Museossa järjestetään merkkivuoden kunniaksi avointen ovien päivä 14.2.2005 klo 12–17 (Alppikatu 2, 00530 Helsinki). Museo esittelee diakonissojen elämää ja sairaanhoidon historiaa.

Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö on yksi Diakonia-ammattikorkeakoulun omistajayhteisöistä. ♥

Lisätietoja: www.hdl.fi/historia/museo.htm

MONIKULTTUURISUUS YHDISTÄÄ TURUSSA

Diakin Turun, Porin ja Lahden yksiköt järjestävät yhteistyössä monikulttuurisuusseminaarin YK:n rasisminvastaisena päivänä 21.3.2005. Seminaariin on vapaa pääsy.

Turun yksikössä pidettävässä seminaarissa käsitellään monikulttuurisuutta useista näkökulmista, kuten kuurojen ja kuulevien välisistä kohtaamisista, maahanmuuttaja-

asioista sekä uskonnoista. Seminaarissa muistutetaan, että monikulttuurisuudella voidaan tarkoittaa muutakin kuin ainoastaan maahanmuuttaja-asioita.

- Yksi tavoitteemme on antaa valmiuksia toimia monikulttuurisissa työyhteisöissä, kertoo Turun yksikön kv- ja hankesuunnittelija **Riikka Hälikkä**. ♥

Lisätietoja: riikka.halikka@diak.fi

LUKUJÄRJESTYKSET KÄNNYKKÄÄN

Kaikkien kahdeksassa kaupungissa toimivien Diakin koulutusyksikköjen lukujärjestykset on siirretty nähtäväksi myös kännyköiden wap-palveluun. Palvelu on ensimmäinen laatuaan Suomessa.

-Wap-lukujärjestys helpottaa paljon liikkuvien opiskelijoidemme opiskelua. Erityisesti pääkaupunkiseudun ja Turun yksikössä opiskelijat joutuvat matkustamaan eri opetustilojen välillä. Heille mobiililukujärjestys tarjoaa ajantasaisia tietoja päivän opetuksesta, kertoo Diakin virtuaalikoordinaattori **Jarkko Elo**.

Tulevaisuudessa Diakin muitakin opiskelijapalveluita ollaan siirtämässä mobiililaitteisiin. - Esimerkiksi tenttitulospalveluita ja tärkeitä tiedotteita voisi jakaa suoraan mobiilipäätelaitteisiin, visioi Elo.

Digimediatoimisto Crasman Co Ltd räätälöi Diakin kanssa opiskelija-extranetin, joka wap-palvelun lisäksi tarjoaa erilaisia opiskelijapalveluita. ♥

Lisätietoja: jarkko.elo@diak.fi

Kuva: Niina Hytönen

DIAKISSA TAPAHTUU

NIMITYKSIÄ

Diakin Turun yksikön johtajaksi on vuoden 2005 alusta lähtien nimitetty FM **Eila Hannula** Tapio Kujalan seuraajaksi Turkuun. Hannulan vastuualueina ovat Diakin viittomakielentulkin ja viestinnän koulutusohjelmat. Diakin Turun yksikön viestinnän lehtorina hän on toiminut vuodesta 2003 lähtien ja varajohtajana elokuusta 2004. Hannula tuli Diakiin Turun Sanomista, jossa hän työskenteli viimeksi uutispäällikkönä.

Kuva: Janne Peltonen

Diakonia-ammattikorkeakouluun on 1.8.2004 alkaen nimitetty diakonian yliopettajaksi TT, dosentti **Kari Latvus**. Latvus toimii osittain Järvenpään yksikön ja osittain koko Diakin palveluksessa.

Diakin Pieksämäen yksikköön on 1.8.2004 alkaen nimitetty sosiaali- ja terveysalan laatu- ja kehittämistyön yliopettajaksi TtL **Anja Manninen**.

Diakonia-ammattikorkeakouluun on 1.8.2004 alkaen nimitetty terveysalan yliopettajaksi TtT **Anita Pyykkö**.

Diakonia-ammattikorkeakouluun on 1.9.2004 alkaen nimitetty sosiaalialan jatkokutkinnon verkostoyliopettajaksi VTT **Susanna Hyväri**.

Diakonia-ammattikorkeakouluun on 1.9.2004 alkaen nimitetty diakonisen hoitotyön yliopettajaksi TtL, diakonissa **Lea Rättyä**. Rättyä toimii osittain Oulun yksikön ja osittain koko Diakin palveluksessa.

Diakin Kauniaisten yksikköön on 1.8.2004 alkaen nimitetty teologisten ja kansainvälisten aineiden lehtoriksi TM **Lauri Vartiainen**. Vartiainen toimii myös Kauniaisten yksikönjohtajan varahenkilönä.

Diakin Pieksämäen yksikköön on 1.8.2004 alkaen nimitetty yhteiskuntatieteellisten aineiden lehtoriksi YTL **Helvi Räihä**.

Diakin Lahden yksikköön on 1.8.2004 alkaen nimitetty terveysalan lehtoriksi THM **Erja Eskelinen**.

Diakin Oulun yksikköön on 1.8.2004 alkaen nimitetty ruotsin ja englannin kielen lehtoriksi FM **Ari Hyvärinen**.

VÄITÖKSET

Diakin Järvenpään yksikön kristillisen kasvatuksen yliopettaja TL **Pekka Launonen** väitteli 10.12.2004 Helsingin yliopiston teologisessa tiedekunnassa aiheesta ”Nuorisohajajasta nuorisotyönohjaajaksi. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyönohjaajien koulutus ja ammattitaidon muuttuvat tulkinnat 1949–1996”.
Ks. myyntitiedot Julkaisuja-palstalta.

Kuva: Hovi-kuva

Kuva: Kanakompassi

Diakin Helsingin yksikön lehtori KM **Maria Rautio** väittelee 14.1.2005 Oulun yliopiston Lääketieteellisen tiedekunnan hoitotieteen ja terveyshuollon laitoksella aiheesta ”Muuttuva työelämä haastaa työterveyshuollon kehittämään menetelmiään ja osaamistaan – Työyhteisöjen kanssa työskennellessä tarvittavien menetelmien kehittäminen työterveyshuoltoon moniammatillisena oppimisprosessina”.

JULKAISUJA

Diakin A-julkaisusarjassa julkaistaan tieteellisiä tutkimuksia ja ammatillisesti korkeatasoisia puheenvuoroja. Vuonna 2004 sarjassa ilmestyi kolme teosta:

• Karjalainen, Anna Liisa 2004. Kokemuksesta kirjoittaminen ja kirjoittamisen kokemus. Omaelämäkerrallinen kirjoittaminen sosionomikoulutuksessa ja narratiivinen menetelmä sosiaalialan työssä.

• Launonen, Pekka 2004. Nuorisohajajasta nuorisotyönohjaajaksi. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nuorisotyönohjaajien koulutus ja ammattitaidon muuttuvat tulkinnat 1949–1996.

• Rautio, Maria 2004. Muuttuva työelämä haastaa työterveyshuollon kehittämään menetelmiään ja osaamistaan. Työterveyshuollon menetelmien kehittäminen moniammatillisena oppimisprosessina.

Muita uutisjulkaisuja:

• Ahonen, Pasi & Helminen, Jari & Kortelainen, Hanna (toim.) 2005. Sosiaali- ja terveysalan kouluttajatahot aluetoimijoina. Näkökulmia Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan alueen sosiaali- ja terveysalojen kouluttajatahojen aluekehityksestä tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

• Helminen, Jari (toim.) 2004. Yhdessä, erikseen ja yhteen sovittaen. Uudenmaan kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisenäkymiä.

• Noppari, Eija & Tanttinen, Marja-Terttu (toim.) 2004. Arvokas vanhuus ja vanhustyön arvostus.

• Gothóni, Raili 2004. Tupa. Sosiaalityön tukipalveluprojekti. Arviointiraportti 2004.

• Djupsjöbacka, Stefan 2004. Valinta kokeessa. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan opiskelijavalintakokeiden kehittämishanke vuosina 2002 – 2003. Kartoitusraportti.

• Manninen, Anja 2004. Koko työyhteisön voimin. Laadukkaat hyvinvointipalvelut ja palveluketjut - projektin loppuraportti.

Kaikki Diakin julkaisut ovat myynnissä <http://granum.uta.fi-palvelun kautta> sekä Diakin Hallintotoimistossa: kaisu.sparre@diak.fi

Lisätietoja: anne.maatta@diak.fi